

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Qvintvplicis Theologiæ - Positivæ videlicet, Asceticæ,
Polemicæ, Speculativæ, & Moralis complectens, Unà cum Appendice
Methodum compendiarium reformationis Ecclesiasticæ à Concilio
Tridentino factæ continente

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1679

§. 3. De Essentia spei.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48233](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48233)

cumstantiis peccatum aliquod contra Virtutes morales gravius esse infidelitate; imò ceteris paribus de facto peccatum Fidelium gravius esse, quàm Infidelium. 3. Tres à S. Thoma q. 10. a. 5. & aliis Infidelitatis species assignari; eò quod ea vel repugnet Fidei nunquam susceptæ, & tunc *Paganismus* vocetur; vel repugnet Fidei tantùm in figura susceptæ, & tunc *Judaismus* appellatur; vel repugnet ipsi Fidei in re susceptæ, & tunc *Hæresis* vel *Apostasia* vocetur. Alii tamen rationem triplicis hujus speciei ex fide in Messiam delictum dicuntque, Paganos esse, qui nec venisse, nec venturum credunt Messiam: Judæos, qui venturum, non autem venisse credunt: Hæreticos, qui venisse quidem credunt, sed non omnia, quæ credi ipse præcepit, credunt. 4. Nullum quidem opus in infidelitate peractum de condigno meritorium esse (eùm hoc ipso, quòd fide careant, etiam gratiam habere non possint) non tamen omnia Infidelium opera peccatis annumeranda esse, sed posse ab illis opera quædam honesta fieri, quibus de congruo aliqua bona temporalia mereantur, ut communissimè cum S. Thoma sentiunt Theologi.

§. III.

De Essentia Spei.

I. Q. 1. *Quid de Virtute hac potissimum sciendum sit* Resp. Sequentia præcipuè. 1. Quid sit. 2. Quos actus involvat. 3. In quo subjecto reperiat. 4. Quæ vitia illi sunt opposita; quæ omnes quæstiones nunc breviter resolventur. Itaque

II. Q. 1. *Quid sit spes?* Resp. cum Tannero d. 1. q. 1. dub. 1. esse Virtutem Theologicam, quâ voluntas nostra efficaciter tendit in Deum, ut est suprema beatitudo nostra legitimis mediis, Deo opitulante, possibilis obtineri. Vel, ut alii brevius definiunt, est expectatio certa beatitudinis ex Dei gratia & nostris meritis obtinendæ. Unde objectum materiale Spei primarium est ipse Deus, qui est beatitudo nostra, item visio beatifica, in qua consistit nostra beatitudo; secundarium verò objectum sunt omnia media ad dicendam beatitudinem obtinendam conducentia. Formale verò

objectum Spei est idem Deus quatenus bonus nobis, seu bonitas respectiva Dei per ardua media possidenda, ita tamen, ut arduitas hæc sit conditio tantum, & non ipsa ratio formalis Spei.

III. Q. 3. Quos actus involvat Virtus Spei? Resp. sequentes præcipuè involui. 1. Cognitionem supernaturalem Fidei, quæ Deum ut bonum nostrum cum divino auxilio acquisibile proponat. 2. Amorem supernaturalem, quo Deus ut bonum nostrum amatur. 3. Efficax desiderium, quo idem Deus, ut est beatitudo nostra, desideretur.

IV. Q. 4. In quo subiecto Spes recipiatur? Resp. subiectum proximum esse ipsam voluntatem, in qua desiderium, quod proprius & præcipuus actus Spei est, subiectatur. Revertitur verò subiectum spectando secundum S. Thomam q. 11. a. 2. & communiorem sententiam, teste Tann. n. 48. in omnibus necdum in termino ultimo constitutis hominibus subiectari; nullo autem modo in Christo, aut Beatis, aut damnatis; eò quòd hi beatitudinem impossibilem sibi esse sciunt, Beati verò sibi aut aliis beatitudinem corporis non volunt Spei, sed ex caritate erga Deum super omnia amant appetant; licet non pauci ex Recentioribus etiam in Beatis & Christo habitum Spei quoad substantiam manere existiment, eò quòd secundarios saltem quosdam actus v.g. gaudium de adepta beatitudine exercere possit.

V. Q. 5. Quanam vitia sint opposita Spei? Resp. duo præcipuè; per excessum *presumptio*, quæ quis præsumit, vel sperat, se beatitudinem alio modo, quàm quo Deus eam dante decrevit, obtenturum; per defectum verò *desperatio*, quæ quis beatitudinem tanquam bonum nimis difficile refugit, neque adeò ab ejus procuracione desistit, de qua potissimum quaeritur à Theologis, an licitè concipi posset ab eo, cui Deus suam damnationem revelasset? & respondent communiter affirmativè, cum Spes nitatur iudicio de possibilitate obtinendi objecti, quale iudicium cum inposito causa non adesse supponatur, meritò omne beatitudinis desiderium omitti possit.